

TILDELINGSBREV
TIL
FORBRUKEROMBUDET

2016

Helga Berit Fjell
(ekspedisjonssjef)

Hans Robert Zuna
(avdelingsdirektør)

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

INNHold

1. INNLEDNING	3
2. OMBUDETS ARBEID I 2016	3
2.1. TILSYNSARBEID	3
2.2. EØS-ARBEID	3
3. BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER	4
3.1. BEVILGNINGSVEDTAK OG TILDELING	4
3.2. FULLMAKTER	5
4. ADMINISTRATIVE FORHOLD.....	6
4.1. REGJERINGENS FELLESFØRINGER.....	6
4.2. SIKKERHET OG BEREDSKAP	6
4.3. INFORMASJONSSIKKERHET	7
4.4. OPPFØLGING AV SAKER FRA RIKSREVISJONEN	7
5. RAPPORTERING OG RESULTATOPPFØLGING	7
5.1. VIRKSOMHETS- OG REGNSKAPSRAPPORTERING.....	7
5.2. ANDRE RAPPORTERINGSKRAV	8
6. STYRINGSKALENDER	9

14. januar 2016

1. Innledning

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) viser til Stortingets behandling av Prop. 1 S (2015–2016) for BLD, jf. Innst. 14 S (2015–2016). I dette tildelingsbrevet stiller departementet til disposisjon utgiftsbevilgninger til Forbrukerombudet for 2016. Videre redegjør departementet for de rapporteringskrav som gjelder for Forbrukerombudet i 2016.

2. Ombudets arbeid i 2016

2.1. Tilsynsarbeid

Forbrukerombudets arbeid består hovedsakelig i å føre tilsyn med at næringsdrivendes markedsføring og avtalevilkår er i samsvar med markedsføringsloven. Loven og tilsynet gjelder all kommunikasjon mellom selger og kjøper, i alle bransjer og for alle medier, og favner derfor svært vidt.

Loven består hovedsakelig av regler som implementerer ulike EU-direktiver. Av loven følger det blant annet at standardkontraktsvilkår ikke skal være urimelige, at markedsføring ikke skal være villedende eller urimelig, og at forbruker skal kunne beskytte seg mot uønskede markedsføringshenvendelser. Loven har egne regler om barn og reklame. Formålet med loven er preventivt: jo færre urimelige standardkontrakter og jo mindre villedende reklame, jo færre tvister mellom næringsdrivende og forbruker.

Forbrukerombudet har også tilsyn med at de næringsdrivende følger angrerettlovens bestemmelser, samt markedsføringsregler i en rekke andre lover.

Ombudet får fra 2016 ansvaret for å føre tilsyn med forskrift om merking av fottøy, jf. forskrift 8. januar 1996 nr. 13. Dette som følge av at forordning (EF) nr. 765/2008, som er gjennomført i Norge i EØS-høringsloven, pålegger Norge en rekke krav når det gjelder tilsyn med varer som omsettes på markedet, herunder merking av fottøy.

Forbrukerombudet er et av flere organer som vurderes for å føre tilsyn med forskrift om krystallglass, jf. forskrift 3. juli 1997 nr. 773. Departementet vil eventuelt komme tilbake til saken når det foreligger en avklaring.

Det vises videre til Forbrukerombudets egne strategier og tiltak for 2016 presentert i BLDs Prop. 1 S (2015-2016), og departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i Forbrukerombudet, revidert 30. juni 2014.

2.2. EØS-arbeid

Forbrukerombudet har i mange år prioritert internasjonalt arbeid, og deltar aktivt i nordiske, europeiske og internasjonale fora med andre forbrukermyndigheter. Av

Utenriksdepartementets retningslinjer for EØS-arbeid¹ følger det at departementene skal sørge for at EØS-arbeidet gis nødvendig prioritet, og at det bør formuleres forventninger til underliggende etater om dette arbeidet.

Som følge av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen og EUs fokus på forbrukerspørsmål, skjer mye av regelverksutviklingen på forbrukerområdet på EU-nivå. Samtidig er det utstrakt håndhevingssamarbeid mellom europeiske forbrukermyndigheter og EU-kommisjonen blant annet gjennom møter i CPC-komiteén. Departementet forutsetter at Forbrukerombudet viderefører sitt arbeid med å gi EØS-arbeidet den nødvendige prioritet.

Der Forbrukerombudet deltar i møter som berører regelverksutviklingen skal det være tett kontakt mellom Forbrukerombudet og departementet for å bidra til en koordinert norsk holdning og posisjon. På et tidligst mulig tidspunkt skal Forbrukerombudet varsle departementet om slike prosesser, slik at det i forkant kan utveksles synspunkter, og ved behov igangsettes arbeid med å utarbeide en norsk posisjon. Der det er utarbeidet en norsk posisjon, skal Forbrukerombudet sikre at eventuelle innspill er i tråd med denne posisjonen. Alle skriftlige innspill som omhandler nytt, eller endringer i eksisterende, EU-regelverk skal også sendes til departementet til orientering.

Med mindre annet er særskilt avtalt, deltar Forbrukerombudets ansatte som fagekspert/representanter for Forbrukerombudet i europeiske fora. Forbrukerombudet skal presisere dette muntlig og/eller skriftlig, der dette ikke er klart ut i fra sammenhengen.

3. Budsjettildeling og fullmakter

3.1. Bevilgningsvedtak og tildeling

Stortinget vedtok 9. desember 2015 følgende bevilgning for 2016:

Kapittel 868

Post	Betegnelse	(i 1 000 kroner) Budsjett 2016
01	Driftsutgifter	23 274
Sum kap. 868		23 274

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet stiller med dette ovennevnte bevilgning til disposisjon for Forbrukerombudet, jf. § 7 i Reglement for økonomistyring i staten.

Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform

Regjeringen forutsetter at alle statlige virksomheter gjennomfører årlige tiltak for å øke produktiviteten. For å gi insentiver til mer effektiv statlig drift og skape handlingsrom

¹ Midlertidige retningslinjer for forvaltningen av Norges deltagelse i EØS- og Schengen-samarbeidet med veileder, av 1.9.2014: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/schengen_veileder/id766479/.

for prioriteringer har regjeringen innført en avbyråkratisering- og effektiviseringsreform. For Forbrukerombudet innebærer dette isolert sett at kap. 868, post 01 er redusert med 0,7 pst. i forhold til budsjettet fra 2015.

3.2. Fullmakter

De overordnede prinsippene for etatsstyring framgår av ”Instruks om økonomi- og virksomhetsstyringen i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet”, ”Retningslinjer for styringsdialog med underliggende virksomheter på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets område”, og ”Instruks for økonomi- og virksomhetsstyringen i Forbrukerombudet.

A. Budsjettfullmakter som må delegeres hvert år, og som med dette delegeres

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01) jf. Bevilgningsreglementet § 3.

Forbrukerombudet gis fullmakt til å forvalte denne bestemmelsen i tråd med dagens regler.

- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005, gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

- Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av virksomheten.
- Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- For alle avtaler utover ett år, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen.

Forbrukerombudet gis på ovennevnte betingelser fullmakt for 2016 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

B. Budsjettfullmakter som er delegert Finansdepartementet og som ”virksomheten” må søke Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5.3.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11.
- Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter, jf. Bevilgningsreglementet § 11.

- Omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11

C. Administrative fullmakter

Oppretting, inndragning og omgjøring av stillinger:

Departementet har delegert videre til virksomheten fullmakt til å opprette eller inndra stillinger. Det er en forutsetning at det finnes budsjettmessig dekning for eventuelle merutgifter ved stillingsendringer. Endringene må således skje innenfor gitte budsjetttrammer og ikke føre til press for økte bevilgninger i senere budsjetterminer. Oppgaver over slike endringer sendes departementet en gang i året per 31. desember.

Omgjøring av besatte stillinger skal forhandles i henhold til Hovedtariffavtalen. I likhet med endring av ledige stillinger forutsettes også omgjøring av besatte stillinger budsjettmessig dekning.

4. Administrative forhold

Nedenfor gjengis administrative føringer som fordrer rapportering til departementet. Frist for rapportering fremgår av kapittel 5.1.

4.1. Regjeringens fellesføringer

Som et ledd i arbeidet med en enklere hverdag for folk flest ønsker regjeringen å styrke kontakten mellom brukerne og forvaltningen.

I 2016 skal Forbrukerombudet kartlegge hvordan brukere opplever virksomheten. Forbrukerombudet står fritt til selv å velge metode for kartleggingen. Virksomheter som allerede har etablert gode systemer for brukerundersøkelser og brukerdiallog skal vurdere behovet for å forbedre eksisterende initiativer eller å iverksette nye.

På bakgrunn av kartleggingen skal Forbrukerombudet vurdere og eventuelt ta initiativ til tiltak som kan forbedre tjenestene.

I årsrapporten for 2016 skal Forbrukerombudet omtale resultatet av kartleggingen og eventuelt beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt.

4.2. Sikkerhet og beredskap

Det vises til departementets instruks for økonomi- og virksomhetsstyring fastsatt 30. juni 2014. Virksomhetene under BLD skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser.

Departementet ber Forbrukerombudet i årsrapporten for 2016 orientere om når krise- og beredskapsplanene sist ble oppdatert, og dersom dette skjedde i 2016 bes det om at de reviderte planene legges ved årsrapporten.

4.3. Informasjonssikkerhet

Det vises til Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen (https://www.regjeringen.no/contentassets/b7d0918e555b418abda2993a71969cdc/handlingsplan_informasjonssikkerhet_staten.pdf).

Det er fem tiltaksområder i handlingsplanen som vurderes å ha lik viktighet: 1) styring og kontroll, 2) sikkerhet i digitale tjenester, 3) digital beredskap, 4) sikkerhet i nasjonale felleskomponenter, og 5) kunnskap, kompetanse og kultur.

Den enkelte virksomhet i statsforvaltningen kan prioritere mellom de fem tiltaksområdene ut fra virksomhetens egenart og egne utfordringer, i tråd med nærhetsprinsippet. Virksomhetene skal velge tiltak som vil være effektive for egen organisasjon.

Forbrukerombudet skal i 2016 velge ut minst ett tiltak innenfor handlingsplanens rammer som skal gjennomføres innen utløpet av 2017. Departementet ber om at det rapporteres om hvilket tiltak Forbrukerombudet har gjennomført eller planer om å gjennomføre, i årsrapporten for budsjettåret 2016.

4.4. Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

I de tilfeller hvor Riksrevisjonen har tatt opp konkrete forhold, skal Forbrukerombudet iverksette nødvendige tiltak slik at de forhold som påpekes blir rettet opp.

Departementet ber om å bli orientert om hvordan eventuelle merknader fra Riksrevisjonen er eller vil bli fulgt opp i etatsstyringsmøtene. Forbrukerombudet skal oversende departementet kopi av svarbrev til Riksrevisjonen når korrespondansen går direkte mellom Riksrevisjonen og etaten.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1. Virksomhets- og regnskapsrapportering

Departementet ber om følgende rapportering:

Type rapportering	Telletidspunkt	Rapporteringsfrist
Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2015	31. desember 2015	1. mars 2016
Første regnskapsrapportering 2016	1. mai 2016	1. juni 2016
Andre regnskapsrapportering 2016	1. september 2016	1. oktober 2016
Årsrapport og regnskap for budsjettåret 2016	31. desember 2016	1. mars 2017

Første og andre rapportering skal rapporteres på en slik måte at både forbruk per dato og planlagt forbruk for resten av året fremkommer på en detaljert, ryddig og oversiktlig måte. Om nødvendig må Forbrukerombudet på departementets forespørsel kunne gi rask dokumentasjon på regnskaps- og resultatutviklingen.

Årsrapporten skal synliggjøre resultatene som er oppnådd og effekten av gjennomførte tiltak. For øvrig vises det til Instruks for økonomi- og virksomhetsstyring i

Forbrukerombudet, revidert per 30. juni 2014, og krav til årsrapport og årsregnskap i Bestemmelsene om økonomistyring i staten.

Rapporteringen vil danne grunnlag for utarbeidelsen av resultatrapporteringen i Prop. 1 S (2016-2017).

Departementet ber om at Forbrukerombudet i sin virksomhetsrapport rapporterer etter følgende parametere:

- Antall saker som realitetsbehandles av Markedsrådet
- Antall saker hvor Markedsrådet kommer til et annet resultat enn Forbrukerombudet
- Antall forbudsvedtak av Forbrukerombudet
- Antall formelle skriftlige bekreftelser fra næringsdrivende på at ulovlige forhold skal opphøre
- Ytterligere informasjon som kan belyse resultater av Forbrukerombudets arbeid

5.2. Andre rapporteringskrav

Tema	Rapporteringskrav	Rapportering
Risikovurderinger	Redegjøre for de årlige risikovurderinger knyttet til måloppnåelse	Rapportering i forkant av, og tema i, første dialogmøte i 2016
Personalforvaltning	Redegjøre kort for virksomhetens oppfølging av IA-avtalen	Årsrapport
Aktivitets- og redegjørelsesplikter	Redegjøre kort for virksomhetens oppfølging av likestillingsloven, diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.	Årsrapport
Sosiale hensyn i offentlige anskaffelser	Oppgi hvorvidt det er stilt krav i de anskaffelser som er gjennomført.	Årsrapport
Miljøkrav i anskaffelser	Redegjøre kort om status for bruk av miljøkrav og innføring og oppfølging av miljøledelse	Årsrapport
Fellesføringer 2016	Se punkt 4.1.	Årsrapport
Sikkerhet og beredskap	Se punkt 4.2.	Årsrapport
Informasjonssikkerhet	Se punkt 4.3.	Årsrapport
Varslingsrutiner	Redegjøre kort for virksomhetens egne varslingsrutiner.	Årsrapport

6. Styringskalender

Aktivitet	Tidspunkt	Innhold
Første dialogmøte	April 2016	Foreløpig agenda: <ul style="list-style-type: none">- Regnskap 2015 og budsjett 2016- Årsrapport 2015- Risikovurdering av egne mål og strategier- Orientering om aktuelle saker- Eventuelt
Andre dialogmøte	Oktober 2016	Foreløpig agenda: <ul style="list-style-type: none">- Regnskap og budsjett 2016- Budsjett 2017- Orientering om aktuelle saker- Eventuelt